

УДК 519.2:338.43

Оцінка можливостей експортного потенціалу сільськогосподарської продукції України / Скрипник А.В., Стариченко Є.М. // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 14.

На підставі моделі міжгалузевго балансу побудовано оптимізаційну модель відносно максимізації чисельності населення, що можна забезпечити основними продуктами харчування відповідно до рекомендацій МОЗ. Модель ґрунтується на основі матричного аналізу коефіцієнтів прямої та повної землемісткості основних груп харчових продуктів. Розглянуто варіанти визначення продовольчого потенціалу з урахуванням існуючих умов функціонування аграрного сектору, потенційних екстенсивного та інтенсивного розвитку. На основі даних варіантів розраховано можливості продовольчого потенціалу сільського господарства України. Створена оптимізаційна модель дає змогу оцінити варіанти можливого розвитку окремих галузей і може бути важливим елементом для запровадження ринкових методів регулювання виробництва продукції аграрного сектору й оцінки можливостей експортного потенціалу з урахуванням вимог продовольчої безпеки. Табл.: 7. Бібліогр.: 24.

Ключові слова: оптимізаційна модель, міжгалузевий баланс, продовольчий потенціал, продовольча безпека, коефіцієнт прямої землемісткості, коефіцієнт повної землемісткості.

УДК 519.2:338.43

Оценка возможностей экспортного потенциала сельскохозяйственной продукции Украины / Скрипник А.В., Стариченко Е.М. // Экономика АПК. – 2016. – № 8. – С. 14.

На основании модели межотраслевого баланса построена оптимизационная модель относительно максимизации численности населения, что можно обеспечить основными продуктами питания в соответствии с рекомендациями МОЗ. Модель основывается на матричном анализе коэффициентов прямой и полной землеемкости основных групп пищевых продуктов. Рассмотрены варианты определения продовольственного потенциала: с учетом существующих условий функционирования аграрного сектора, потенциальных экстенсивного и интенсивного развития. На основе данных вариантов рассчитаны возможности продовольственного потенциала сельского хозяйства Украины. Созданная оптимизационная модель дает возможность оценить варианты возможного развития отдельных отраслей и может быть важным элементом для внедрения рыночных методов регулирования производства продукции аграрного сектора и оценки возможностей экспортного потенциала с учетом требований продовольственной безопасности. Табл.: 7. Библиогр.: 24.

Ключевые слова: оптимизационная модель, межотраслевой баланс, продовольственный потенциал, продовольственная безопасность, коэффициент прямой землеемкости, коэффициент полной землеемкости.

UDS 519.2:338.43

Evaluation of export potential of agricultural products of Ukraine / Skrypnyk A.V., Starychenko Y.M. // Ekonomika APK. – 2016. – № 8. – P. 14.

The authors have formulated the optimization model aimed to measure the maximization of the population that can provide basic food products in accordance with the recommendations of the Ministry of Health. The model is based on the matrix analysis of the coefficients of direct and complete land using for basic food groups. There were explored the options of determination of the food potential taking into account the current conditions in agriculture, the potential for extensive and intensive development. The potential opportunities of Ukrainian food agriculture taking into account the above-mentioned options were evaluated. The creation of the optimization model allows evaluation of options of the possible development of certain industries and can be used as an important element for the implementation of market regulation methods of agricultural sector productivity and to assess the export potential taking into account the requirements of food security. Tabl.: 7. Refs.: 24.

Key words: optimization model, inter branch balance, food potential, food safety, direct land use rate, full land use rate.

УДК 631.14:636.4

Розвиток свинарства в регіоні / Збарський В.К., Шпак О.О. // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 21.

Мета статті – висвітлити особливості організації виробництва продукції свинарства в сільськогосподарських підприємствах та визначити можливості підвищення його ефективності. У процесі дослідження використано сукупність прийомів і методів, зокрема аналогії та порівняння, індукції й дедукції з метою уточнення поняття «ефективність виробництва». Методи теоретичного узагальнення та монографічний використовували для поглибленого дослідження особливостей розвитку свинарства, визначення резервів поліпшення роботи галузі на прикладі окремих підприємств. Обґрунтовано стан економічного розвитку галузі свинарства регіону й визначено шляхи підвищення її економічної ефективності. Розвиток галузі свинарства у сільськогосподарських підприємствах України в цілому і Запорізької області зокрема характеризується нестабільністю та почерговим перепадом від збитковості до низького рівня прибутковості, що зумовлено групою технологічних і економічних чинників. Табл.: 3. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: свинарство, ринок, сільськогосподарське підприємство, споживання, державне регулювання, економічна ефективність, інвестиції.

УДК 631.14:636.4

Развитие свиноводства в регионе / Збарский В.К., Шпак Е.А. // Экономика АПК. – 2016. – № 8. – С. 21.

Освещены особенности организации производства продукции свиноводства в сельскохозяйственных предприятиях и определены возможности ее повышения. В исследовании теоретических аспектов эффективности производства аграрных предприятий использованы методы индукции и дедукции, а в углубленном обосновании понятия «эффективность производства» – метод анализа и синтеза. Обосновано состояние экономического развития отрасли свиноводства региона и определены пути дальнейшего повышения экономической эффективности продукции свиноводства. Развитие отрасли свиноводства в сельскохозяйственных предприятиях Украины в целом и Запорожской области, в частности характеризуется нестабильностью и поочередным перепадом от убыточности к низкому уровню прибыльности, что обусловлено группой технологических и экономических факторов. Табл.: 3. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: свиноводство, рынок, сельскохозяйственное предприятие, потребление, государственное регулирование, экономическая эффективность, инвестиции.

UDS 631.14:636.4

Efficiency of pork production in agricultural enterprises in region / Zbarskyi V.K., Shpak O.O. // Ekonomika APK. – 2016. – № 8. – P. 21.

Features of the pig production organization in agricultural enterprises were developed and opportunities for their improvement were identified. The theoretical aspects of a production efficiency of agricultural enterprises were studied with usage the methods of induction and deduction, and in-depth justification of the concept of "production efficiency" - a method of analysis and synthesis. The condition of economic development of pig industry in the region was justified and the ways to further improve the economic efficiency of pork production were identified. The development of pig industry in the Ukrainian agricultural enterprises in general and the region, in particular, is characterized by instability and alternately deviation from unprofitable to low profitability due to a group of technological and economic factors. Tabl.: 3. Refs.: 14.

Key words: pig breeding, market, agricultural enterprise, consumption, government regulation, economic efficiency, investments.

УДК 636.4:332.155:338.439.5

Промислове свинарство в умовах сучасного ринку / Мазуренко О.В. // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 27.

Представлено оцінку стану галузі свинарства й тенденції розвитку галузевого ринку в Україні. Зазначено, що вразливою точкою вітчизняного свинарства є відчутна різниця в ефективності між трьома типами виробників – нові підприємства з високою ефективністю, модернізовані з середньою ефективністю і старі низькоєфективні. При узгоджених умовах лібералізації доступу на ринок імпорту свинини підприємствам (крім першої групи) буде важко зберегти стійкість. Найбільшими виробниками свинини в Україні є області, які лідирують за рахунок великих вертикально інтегрованих структур – агрохолдингів, в які входять більшість великих свинарських комплексів, тобто які мають власну сировинну базу та ефективний збут. Наголошується, що важливим елементом підвищення ефективності виробництва залишається робота з людьми в підприємствах із так званим „людським фактором”. Зазначено, що економічна ситуація більшості свинарських підприємств обмежує плани й можливості по заміні морально застарілих і фізично зношених споруд, що не відповідають сучасним екологічним та санітарно-гігієнічним вимогам, на нові з новітнім обладнанням і технологіями. Табл.: 1. Бібліогр.: 24.

Ключові слова: промислове свинарство, виробничо-технологічна конкуренція, галузевий ринок, експорт, імпорт, модернізація, кваліфікація кадрів.

УДК 636.4:332.155:338.439.5

Промышленное свиноводство в условиях современного рынка / Мазуренко О.В. // Экономика АПК. – 2016. – № 8. – С. 27.

Представлены оценка состояния отрасли свиноводства и тенденции развития отраслевого рынка в Украине. Отмечено, что уязвимой точкой отечественного свиноводства является ощутимая разница в эффективности между тремя типами производителей – новые предприятия с высокой эффективностью, модернизированные со средней эффективностью и старые низкоэффективные. При согласованных условиях либерализации доступа на рынок импорта свинины предприятиям (кроме первой группы) будет трудно сберечь устойчивость. Крупнейшими производителями свинины в Украине являются области, которые лидируют за счет крупных вертикально интегрированных структур – агрохолдингов, в которые входит большинство крупных свиноводческих комплексов, то есть имеющие собственную сырьевую базу и эффективный сбыт. Отмечается, что важным элементом повышения эффективности производства остается работа с людьми в предприятиях с так называемым "человеческим фактором". Отмечено, что экономическая ситуация большинства свиноводческих предприятий ограничивает планы и возможности по замене морально устаревших и физически изношенных сооружений, которые не отвечают современным экологическим и санитарно-гигиеническим требованиям, на новые с новейшими оборудованием и технологиями. Табл.: 1. Библиогр.: 24.

Ключевые слова: промышленное свиноводство, производственно-технологическая конкуренция, отраслевой рынок, экспорт, импорт, модернизация, квалификация кадров.

UDS 636.4:332.155:338.439.5

Industrial pork production in the modern market environment / Mazurenko O.V. // Ekonomika APK. – 2016. – № 8. – P. 27.

The paper provides assessment of the pig industry and trends in the industry market in Ukraine. It is indicated that vulnerable point of the domestic pig is a considerable difference in efficacy between the three types of producers - new businesses with high efficiency, upgraded businesses with an average effectiveness and old low-effective businesses. Under agreed conditions of the liberalization of market access for imports of pork companies it will be difficult for domestic pork producers to preserve stability (except the first group).

The largest producers of pork in Ukraine are the regions that have large vertically integrated structures - agroholdings, which include most major pig complexes, i.e. which have their own raw material base and effective sales. It is noted that important element of enhancement of efficiency production is work with people in enterprises with so-called "human factor". It is noted that the current economic situation of most pig farms limits the possibilities of implementation of plans to replace the old obsolete and worn-out structures that do not give a

responsible modern environmental and sanitary requirements for completely new with new equipment and technology. Tabl.: 1. Refs.: 24.

Keywords: industrial pig breeding, production and technological competition, industry market, export, import, modernization, qualification of personnel.

UDS 338.439 (477)

Food security of Ukraine: prospects of development / Kashuba Y.P. // *Ekonomika APK.* – 2016. – № 8. – P. 32.

The objective of this paper is to identify the key problems of food security in Ukraine and to determine the way of their solutions. During writing the article the general scientific and special methods, in particular, the methods of induction and deduction, analytical, statistical and economic and graphical methods were used.

The current state of food market is analysed. The main aspects of food security of Ukraine at the present stage of development are considered. The terms of its provision are discovered and the indicators for assessing food security are identified. The factors of food security are considered in the article. The characteristic of the state of food security in Ukraine is presented. The composition mechanism of ensuring the food security is determined. On the base of identified problems that threaten the food security of Ukraine, the ways of improvements are proposed.

Results of the study can be used in the process of development of the programs of increasing. Tabl.: 1. Figs.: 4. Refs.: 15.

Key words: food security, agriculture, indicators for assessing food security, indicator of the food consumption sufficiency, rational consumption rates, dynamics of production.

УДК 338.439 (477)

Продовольча безпека України: перспективи розвитку / Кашуба Ю.П. // *Економіка АПК.* – 2016. – № 8. – С. 32.

Метою статті є визначення основних проблем продовольчої безпеки України та розробка шляхів їх розв'язання. При цьому використовували загальнонаукові й спеціальні методи, а саме: індукції та дедукції, аналітичний, статистико-економічний і графічний.

Проаналізовано сучасний стан ринку харчової промисловості, розглянуто основні аспекти проблеми продовольчої безпеки України на сучасному етапі розвитку. Виявлено умови забезпечення та визначено показники оцінки продовольчої безпеки країни. Наведено фактори, характеристику стану, визначено складові механізми забезпечення продовольчої безпеки. На основі визначених проблем, які загрожують продовольчій безпеці України, запропоновано шляхи поліпшення ситуації. Результати дослідження можуть бути використані при розробці програм підвищення рівня продовольчої безпеки України та її регіонів. Табл.: 1. Рис.: 4. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: продовольча безпека, сільське господарство, показники оцінки продовольчої безпеки, індикатор достатності споживання продуктів харчування, раціональні норми споживання, динаміка виробництва.

УДК 338.439 (477)

Продовольственная безопасность Украины: перспективы развития / Кашуба Ю.Ф. // *Экономика АПК.* – 2016. – № 8. – С. 32.

Целью статьи является определение основных проблем продовольственной безопасности Украины и разработка путей их решения. При этом использовались общенаучные и специальные методы, а именно: индукции и дедукции, аналитический, статистико-экономический и графический.

Проанализировано современное состояние рынка пищевой промышленности, рассмотрены основные аспекты продовольственной безопасности Украины на современном этапе развития. Вывявлены условия обеспечения и определены показатели оценки продовольственной безопасности государства. Приведены факторы, характеристика состояния, определены составляющие механизма обеспечения продовольственной безопасности. На основе определенных проблем, которые угрожают продовольственной безопаснос-

ти України, пропонують шляхи покращення ситуації. Результати дослідження можуть бути використані при розробці програм підвищення рівня продовольственої безпеки України та її регіонів. Табл.: 1. Илл.: 4. Библиогр.: 15.

Ключевые слова: продовольственная безопасность, сельское хозяйство, показатели оценки продовольственной безопасности, индикатор достаточности потребления продуктов питания, рациональные нормы потребления, динамика производства.

УДК 339.132.2:631.53.01

Ринок насіння льону олійного / Чехов С.А. // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 37.

Подано аналіз пропозиції насіння на вітчизняному ринку насіння льону олійного, характеристику сортів культури та їхніх заявників. Встановлено, що пропозиція на вітчизняному ринку насіння льону олійного сформувалася за такими секторами – насіння льону олійного вітчизняної селекції; насіння льону олійного іноземної селекції. Наведено лідерів насінницької галузі льону олійного. Здійснено оцінку конкурентних позицій вітчизняних та іноземних сортів льону олійного. Встановлено, що динаміка занесення сортів льону олійного в Держресстр сортів рослин України є стабільною. Рівень ефективності створення нових сортів вітчизняними заявниками порівняно з іноземними є вищим. Зроблено висновок, що активного сортооновлення льону олійного не відбувається. Структура пропозиції на ринку насіння льону олійного, на відміну від ситуації на вітчизняному ринку насіння соняшнику й ріпаку, демонструє перевищення частки вітчизняного насіння над часткою іноземного протягом останніх трьох років. Табл.: 2. Рис.: 1. Библиогр.: 12.

Ключові слова: сорти льону олійного, пропозиція насіння, конкуренція, асортимент сортів льону олійного, вітчизняні заявники, іноземні заявники.

УДК 339.132.2:631.53.01

Рынок семян льна масличного / Чехов С.А. // Экономика АПК. – 2016. – № 8. – С. 37.

Представлен анализ предложения семян на отечественном рынке семян льна масличного, характеристика сортов культуры и их заявителей. Установлено, что предложение на отечественном рынке семян льна масличного сформировалось по таким секторам – семена льна масличного отечественной селекции, семена льна масличного иностранной селекции. Приведены лидеры семеноводческой отрасли льна масличного. Осуществлена оценка конкурентных позиций отечественных и иностранных сортов льна масличного. Установлено, что динамика занесения сортов льна масличного в Госреестр сортов растений Украины является стабильной. Уровень эффективности создания новых сортов отечественными заявителями по сравнению с иностранными выше. Сделан вывод, что активного сортообновления льна масличного не происходит. Структура предложения на рынке семян льна масличного, в отличие от ситуации на отечественном рынке семян подсолнечника и рапса, демонстрирует превышение доли отечественных семян над долей иностранных в течение последних трех лет. Табл.: 2. Илл.: 1. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: сорта льна масличного, предложение семян, конкуренция, асортимент сортов льна масличного, отечественные заявители, иностранные заявители.

UDS 339.132.2:631.53.01

Domestic market of linseed flax seeds / Chekhov S.A. // Ekonomika APK. – 2016. – № 8. – P. 37.

The paper analyses supply and suppliers of seeds and linseeds on the domestic linseed market and provides characteristics of linseeds varieties and their applicants. The supply of seeds on the domestic linseeds market is formed by the following sectors - domestic linseed selection; foreign linseed selection. Article presents leaders of linseed industry, assesses the competitive position of domestic and foreign suppliers. In the article it is established that the dynamics of linseed varieties entry in the State Register of Plant Varieties of Ukraine is stable to outpace foreign linseed varieties. It is concluded that the active strain renovation linseed does not happen. The structure of

the proposal of linseed shows the higher share of domestically produced seeds during last 3 years, contrary to sunflower seeds and rapeseeds market. Tabl.: 2. Figs.: 1. Refs.: 12.

Key words: varieties of linseed, seed supply, competition, assortment of linseed varieties, domestic applicants, foreign applicants.

УДК 339.564.2

Вектори експортних потоків аграрного сектору України / Карасьова Н.А. // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 41.

Вивчено напрями й товарну наповненість експортних потоків, досліджено сучасний стан експортоорієнтованої діяльності в аграрному секторі України. Поєднанням загальнологічних та економіко-статистичних (індексний і кореляційний аналіз) методів визначені вектори експортної орієнтації та їхня товарна структура. Розраховано рівень географічної й товарної диверсифікації, встановлено «товарне ядро» та динаміку експорту основних товарних позицій, проведено оцінку рівня компліментарності міжнародної торгівлі сільськогосподарською продукцією між Україною й іншими країнами, завдяки чому визначено найперспективніші зовнішні ринки для продукції національного аграрного сектору. Табл.: 4. Рис.: 2. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: аграрний сектор, експорт, товарна структура, ринок, диверсифікація.

УДК 339.564.2

Векторы экспортных потоков аграрного сектора Украины / Карасёва Н.А. // Экономика АПК. – 2016. – № 8. – С. 41.

Изучены направления и товарная наполненность экспортных потоков, исследовано современное состояние экспортоориентированной деятельности в аграрном секторе Украины. Путем сочетания общелогических и экономико-статистических (индексный и корреляционный анализ) методов определены векторы экспортной ориентации и их товарная структура. Рассчитан уровень географической и товарной диверсификации, установлены "товарное ядро" и динамика экспорта основных товарных позиций, проведена оценка уровня комплиментарности международной торговли сельскохозяйственной продукцией между Украиной и другими странами, благодаря чему определены наиболее перспективные внешние рынки для продукции национального аграрного сектора. Табл.: 4. Илл.: 2. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: аграрный сектор, экспорт, товарная структура, рынок, диверсификация.

UDS 339.564.2

Diversification of export flows of agricultural sector of Ukraine / Karasova N.A. // Ekonomika APK. – 2016. – № 8. – P. 41.

The modern state of export-oriented activities in the agricultural sector is examined. The export flows vectors and their commodity composition are defined by means of combination of general-logic and economic statistics (index and correlation analysis) research methods. The level of geographic and product line diversification are estimated. The "commodity core" and the dynamics of exporting of main commodity headings are defined. The complementarity level of international agricultural trade between Ukraine and other countries is estimated. The most promising foreign markets for the products of the national agricultural sector are defined. Tabl.: 4. Figs.: 2. Refs.: 18.

Key words: agricultural sector, export, product line and geographic flows, market, diversity.

УДК 339.54:633.1

Перспективи світового ринку зерна / Голомша Н.Є., Дзядыкевич О.Я. // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 49.

Досліджено світовий ринок зерна за останні п'ять років. Виявлено та деталізовано тенденції розвитку даного ринку в розрізі трьох основних зернових культур вітчизняного експорту: пшениці, кукурудзи й ячменю, визначено світових лідерів із виробництва та експорту даних культур за часткою ринку. Охарактеризовано позицію України в світовому виробництві й експорті зернових культур. Враховуючи тенденції розвитку світового ринку зерна, обґрунтовано перспективи розвитку зернової галузі України, напрями реалізації її виробничого потенціалу. Узагальнено фактори зміцнення позицій України на світовому та європейському ринках зернових культур. Табл.: 2. Рис.: 1. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: світовий ринок зерна, пшениця, кукурудза, ячмінь, експорт зернових, міжнародна торгівля.

УДК 339.54:633.1

Перспективы мирового рынка зерна / Голомша Н.Е., Дзядыкевич О.Я. // Экономика АПК. – 2016. – № 8. – С. 49.

Исследован мировой рынок зерновых культур за последние пять лет. Выявлены и детализированы тенденции развития данного рынка в разрезе трёх основных зерновых культур отечественного экспорта: пшеницы, кукурузы и ячменя, определены мировые лидеры по производству и экспорту данных культур по доле рынка. Охарактеризована позиция Украины в мировом производстве и экспорте зерновых культур. Учитывая тенденции развития мирового рынка зерна, обоснованы перспективы развития зерновой отрасли Украины, направления реализации её производственного потенциала. Обобщены факторы укрепления позиций Украины на мировом и европейском рынках зерна. Табл.: 2. Илл.: 1. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: мировой рынок зерна, пшеница, кукуруза, ячмень, экспорт зерновых, международная торговля.

UDS 339.54:633.1

Trends and prospects of world grain market / Holomsha N.Y., Dzyadykevych O.Y. // Ekonomika APK. – 2016. – № 8. – P. 49.

In the article the world grain market over the last 5 years is studied. Development trends of this market in the context of three main grain crops of domestic exports: wheat, corn, barley are discovered and detailed, the world leaders in production and export of these crops for market share are defined. Ukraine's position in world production and export of grain crops is characterized. Considering the trends of world grain market, the development prospects of grain industry in Ukraine and directions for the implementation of its productive potential are grounded. Factors of strengthening Ukraine's position on the world and European markets of grain crops are generalized. Tabl.: 2. Figs.: 1. Refs.: 12.

Key words: world grain market, wheat, corn, barley, export of grain crops, international trade.

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ І
СОЦІАЛЬНА СФЕРА СЕЛА

THE DEVELOPMENT OF RURAL AREAS AND
VILLAGE SOCIAL SPHERE

УДК 331.101.262

Особливості регулювання зайнятості жінок села в системі ринку трудових ресурсів / Саблук Г.І. // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 53.

Метою статті є визначення основної ролі праці жінки, яка проживає в сільській місцевості, й ця проблема є предметом всебічного вивчення. Умови, що склалися на селі, потребують розробки нових науково обґрунтованих висновків щодо використання потенціалу сільських жінок як загалом, так і всього сільського населення у суспільному виробництві аграрної сфери. Адже сільська жінка поєднує трудову діяльність у сільськогосподарському виробництві та побутовій сфері з материнством і вихованням підростаю-

чого покоління. Ситуація, що нині склалася в сільській місцевості, не може не хвилювати суспільство, а українська держава не може жити без соціального розвитку села, оскільки час диктує необхідність конкретних заходів як із боку держави, так і суспільства.

Віддавати всі сили громаді, суспільству, сім'ї – справжній талант жінки. Натомість фінансово-економічні методи функціонування ринку жіночої праці на селі є основними в забезпеченні зайнятості сільського населення. Табл.: 4. Бібліогр.: 9.

Ключові слова: жіноча праця, сільська місцевість, регулювання ринку праці, жінка-селянка, де-кваліфікація, зайнятість, економічний інтерес, трудова міграція, бідність.

УДК 331.101.262

Особенности регулирования занятости женщин села в системе рынка трудовых ресурсов / Саблук А.И. // Экономика АПК. – 2016. – № 8. – С. 53.

Целью статьи является определение основной роли труда женщины, которая проживает в сельской местности, и эта проблема является предметом всестороннего изучения. Условия, которые сложились на селе, нуждаются в разработке новых научно обоснованных выводов относительно использования потенциала сельских женщин как в целом, так и всего сельского населения в общественном производстве аграрной сферы. Ведь сельская женщина сочетает трудовую деятельность в сельскохозяйственном производстве и бытовой сфере с материнством и воспитанием подрастающего поколения. Ситуация, которая в настоящее время сложилась в сельской местности, не может не волновать общество, а украинское государство не может жить без социального развития села, так как время диктует необходимость конкретных мер и со стороны государства, и всего общества.

Отдавать все силы обществу, семье – настоящий талант женщины. Поэтому финансово-экономические методы функционирования рынка женского труда на селе являются основными в обеспечении занятости сельского населения. Табл.: 4. Библиогр.: 9.

Ключевые слова: женский труд, сельская местность, регулирование рынка труда, женщина-крестьянка, де-кваліфікація, занятость, экономический интерес, трудовая миграция, бедность.

UDS 331.101.262

The peculiarities of employment management for rural women within the system of employment market / Sabluk H.I. // Ekonomika APK. – 2016. – № 8. – P. 53.

The paper is aimed to study the role of labour of rural women from various perspectives. The current rural economic situation requires new scientific patterns for involvement of working potential of rural women as well as involvement of all rural population in general for social production within agrarian sphere; for there rural women both perform work in agricultural production and do domestic chores, in combination with motherhood and bringing up children. The current alarming situation in the rural areas requires active social and state measures to be taken, as social rural development is a top-priority for Ukraine.

Devotion to the community, society, family is a real talent of women's souls. Therefore, financial and economic methods of functioning of rural women labour market are the key factor for employment of rural population. Табл.: 4. Refs.: 9.

Key words: women's labour, rural area, labour market regulation, rural woman, dequalification, employment, economic interest, work migration, poverty.

УДК 631.115.8:37.035.91

Інформаційне забезпечення сільськогосподарської обслуговуючої кооперації в Україні / Корінець Р.Я., Малік М.Й. // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 61.

Стаття присвячена вивченню інституційних основ інформаційного забезпечення сільськогосподарської обслуговуючої кооперації та є піонерним дослідженням у цій сфері. Досліджено проблеми формальних і неформальних інститутів, а також інституцій (організацій) у сфері інформаційного забезпечення

сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, проведено оцінку ефективності таких інститутів та організацій. Проаналізовано вплив різних суб'єктів на їхнє формування. Виявлено причини неефективності формальних інститутів. Обґрунтовано необхідність удосконалення інститутів і зміцнення організацій інформаційного забезпечення сільськогосподарської обслуговуючої кооперації. Запропоновано напрями й механізми удосконалення таких інститутів та організацій: запровадження моніторингу впливу формальних інститутів на розвиток інформаційного забезпечення сільськогосподарської обслуговуючої кооперації; коригування формальних інститутів для розширення набору альтернатив інформаційного забезпечення; запровадження «механізму примусу» й реальне ресурсне забезпечення запланованої діяльності; передбачення стимулів для розвитку неформальних інститутів та організацій, чия діяльність спрямована на розвиток інформаційного забезпечення; системне поширення ідеї сільськогосподарської обслуговуючої кооперації серед сільського населення, органів влади; створення координаційного кооперативного центру. Автори переконані, що така діяльність дасть змогу зміцнити зазначені інститути й організації, що є запорукою успішного розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації. Бібліогр.: 52.

Ключові слова: сільськогосподарська обслуговуюча кооперація, інформація, інформаційне забезпечення, інститути, інституції, організації.

УДК 631.115.8:37.035.91

Информационное обеспечение сельскохозяйственной обслуживающей кооперации в Украине / Коринец Р.Я., Малик Н.И. // Экономика АПК. – 2016. – № 8. – С. 61.

Статья посвящена изучению институциональных основ информационного обеспечения сельскохозяйственной обслуживающей кооперации и является пионерским исследованием в этой сфере. Исследованы проблемы формальных и неформальных институтов, а также институций (организаций) в сфере информационного обеспечения сельскохозяйственной обслуживающей кооперации. Проведена оценка эффективности таких институтов и организаций. Проанализировано влияние различных субъектов на их формирование. Выявлены причины неэффективности формальных институтов. Обоснована необходимость совершенствования институтов и укрепления организаций по информационному обеспечению сельскохозяйственной обслуживающей кооперации. Предложены направления и механизмы совершенствования таких институтов и организаций: введение мониторинга влияния формальных институтов на развитие информационного обеспечения сельскохозяйственной обслуживающей кооперации; корректировка формальных институтов для расширения набора альтернатив информационного обеспечения; введение «механизма принуждения» и реальное ресурсное обеспечение планируемой деятельности; формирование стимулов для развития неформальных институтов и организаций, чья деятельность направлена на развитие информационного обеспечения; системное распространение идеи сельскохозяйственной обслуживающей кооперации среди сельского населения, органов власти; создание координационного кооперативного центра. Авторы убеждены, что такая деятельность даст возможность укрепить указанные институты и организации, которые являются залогом успешного развития сельскохозяйственной обслуживающей кооперации. Библиогр.: 52.

Ключевые слова: сельскохозяйственная обслуживающая кооперация, информация, информационное обеспечение, институты, институции, организации.

UDS 631.115.8:37.035.91

Information technology and support of agricultural service cooperation in Ukraine / Korinets R.Y., Malik M.Y. // Ekonomika APK. – 2016. – № 8. – P. 61.

The paper studies the institutional foundation of information support of agricultural service cooperation and it is a pioneer research in this sphere. The problem of formal and informal institutes and institutions in the sphere of information technology for agricultural service cooperation is studied, the efficiency of such institutes and institutions are evaluated. The influence of various subjects on their formation is analysed. The reasons for inefficiency of formal institutes are defined. The necessity to enhance institutes and strengthening of institutions of information technology for agricultural service cooperation is substantiated. The ways and mechanisms for enhancement of such institutes and institutions are suggested, such as: implementation of monitoring of influence of formal institutes on the development of information support of agricultural service cooperation; correction of formal institutes of expansion of information technology alternatives; implementation of the mechanism of

enforcement and real provision of resources for the planned activity; forecasting of the stimuli for the development of informal institutes and organisations aimed at the development of information technology; systemic promotion of the idea of agricultural cooperation among the rural population and local authorities; formation of coordinative cooperation centre. The authors are sure that such measures could contribute to strengthening of the aforementioned institutes and organisations and that could constitute the foundation for the successful development of agricultural service cooperation. Refs.: 52.

Keywords: agricultural service cooperation, information, information technology, institutes, institutions, organizations.

УДК 338.432:631.145:631.1.027

Управління господарською діяльністю аграрних підприємств та її збутова політика / Россоха В.В., Шарапа О.М. // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 71.

Статтю присвячено проблемі збуту продукції, що ґрунтується на формуванні збутової політики та реалізації збутової функції в управлінні господарською діяльністю аграрних підприємств. Встановлено, що збут належить до сфери обігу, пов'язує виробництво з розподілом, обміном, споживанням і відтворенням та разом із виробничими витратами бере участь у ціноутворенні, значною мірою впливає на формування ціни товару на ринку. На підставі порівняльного аналізу з'ясовано економічну сутність категорії «збутова політика». Методами економічного аналізу й синтезу доведено спільні ознаки та відмінності між економічними категоріями «збутова політика», «збутова діяльність», «збут». Визначено ключові компоненти й основні принципи формування збутової політики. Окреслено визначальні чинники, що зумовлюють необхідність побудови і реалізації збутової політики в аграрних підприємствах. Проаналізовано обсяги реалізації основних видів сільськогосподарської продукції аграрними підприємствами в динаміці та її розподіл за каналами збуту. В межах досліджуваних підприємств проведено порівняльний аналіз структури каналів реалізації продукції. Виявлено, що аграрні підприємства формують збутову політику на основі різноманітних підходів. Розглянуто підходи до визначення ефективності збутової політики на підставі розроблених і реалізованих заходів, загальних та локальних критеріїв її оцінки, системного відображення кількісних, якісних і кількісно-якісних дій, співвідношення одержаних результатів із витратами на їхнє досягнення, забезпечення об'єктивності й можливості системного управління збутовою діяльністю аграрних підприємств. Аргументовано сутнісно-змістовне наповнення економічної категорії «збутова діяльність». Обґрунтовано оцінювання ефективності збутової діяльності за критеріями її організації та реалізації, а також діагностику ефективності збуту визначенням обсягів і руху грошових та товарних потоків, схеми складування продукції, встановлення оптимальних цін на продукцію залежно від кон'юнктури ринку, аналізу факторів, що зумовлюють відхилення фактичних показників від запланованих. Запропоновано комплекс показників для визначення ефективності збутової політики за результатами збутової діяльності аграрних підприємств. Здійснено розрахунок і проведено порівняльний аналіз показників збутової діяльності аграрних підприємств. Практичну значущість дослідження становить обґрунтування вагомості збутової політики та збутової діяльності в управлінні формуванням джерел фінансування процесу виробництва й функціонування підприємств, зниження витрат по збуту як одного з резервів підвищення ефективності господарювання. Табл.: 4. Бібліогр.: 16.

Ключові слова: збутова політика, збутова діяльність, збут, аграрне підприємство, виробництво, розподіл, обмін, споживання, відтворення, канал збуту, сільськогосподарська продукція, попит, пропозиція, товар, ціна, прибуток.

УДК 338.432:631.145:631.1.027

Управление хозяйственной деятельностью аграрных предприятий и её сбытовая политика / Россоха В.В., Шарапа О.Н. // Экономика АПК. – 2016. – № 8. – С. 71.

Статья посвящена проблеме сбыта продукции, которая основывается на формировании сбытовой политики и реализации сбытовой функции в управлении хозяйственной деятельностью аграрных предприятий. Установлено, что сбыт принадлежит к сфере обращения, связывает производство с распределением, обменом, потреблением и воспроизводством и вместе с производственными расходами принимает участие в ценообразовании, в значительной мере влияет на формирование цены товара на рынке. На основа-

нии сравнительного анализа определена экономическая сущность категории «сбытовая политика». Методами экономического анализа и синтеза обоснованы общие признаки и отличительные особенности экономических категорий «сбытовая политика», «сбытовая деятельность», «сбыт». Определены ключевые компоненты и основные принципы формирования сбытовой политики. Очерчены определяющие факторы, которые обуславливают необходимость создания и реализации сбытовой политики в аграрных предприятиях. Проанализированы объемы реализации основных видов сельскохозяйственной продукции аграрными предприятиями в динамике и ее распределение по каналам сбыта. В пределах исследуемых предприятий проведен сравнительный анализ структуры каналов реализации продукции. Выявлено, что аграрные предприятия формируют сбытовую политику на основе разнообразных подходов. Рассмотрены подходы к определению эффективности сбытовой политики на основе разработанных и реализованных мероприятий, общих и локальных критериев ее оценки, системного отображения количественных, качественных и количественно-качественных действий, соотношения полученных результатов к затратам на их достижение, обеспечения объективности и возможности системного управления сбытовой деятельностью аграрных предприятий. Аргументировано сущностно-содержательное наполнение экономической категории «сбытовая деятельность». Обосновано оценивание эффективности сбытовой деятельности по критериям ее организации и реализации, а также диагностику эффективности сбыта путем определения объемов и движения денежных и товарных потоков, схемы складирования продукции, установления оптимальных цен на продукцию в зависимости от конъюнктуры рынка, анализа факторов, которые предопределяют отклонение фактических показателей от запланированных. Предложен комплекс показателей для определения эффективности сбытовой политики по результатам сбытовой деятельности аграрных предприятий. Осуществлен расчет и проведен сравнительный анализ показателей сбытовой деятельности аграрных предприятий. Практическую значимость исследования составляет обоснование весомости сбытовой политики и сбытовой деятельности в управлении формированием источников финансирования процесса производства и функционирования предприятий, снижения расходов по сбыту как одного из резервов повышения эффективности хозяйствования. Табл.: 4. Библиогр.: 16.

Ключевые слова: сбытовая политика, сбытовая деятельность, сбыт, аграрное предприятие, производство, распределение, обмен, потребление, воспроизводство, канал сбыта, сельскохозяйственная продукция, спрос, предложение, товар, цена, прибыль.

UDS 338.432:631.145:631.1.027

Business management of agrarian enterprises and sales policy / Rossokha V.V., Sharapa O.M. // Ekonomika APK. – 2016. – № 8. – P. 71.

The paper addresses the issue of sales policy, particularly formation of sales policy and sales performance within the framework of business management of agrarian enterprises. It is defined that sales are the part of turnover; it compiles production with distribution, exchange, consumption and reproduction; sales and production expanses contribute to price formation and considerably influence market price formation. The economic essence of category “sales policy” is defined based on the comparative analysis. Application of methods of economic analysis and synthesis showed similarities and differences between economic categories of “sales policy”, “sales activity”, “sales”.

The key components and basic principles of formation of sales policy are outlined. The factors that trigger necessity to form and implement the sales policy on agrarian enterprises are defined. The dynamics of sales volume of key types of agricultural products of agrarian enterprises and its distribution due to the sales channels are analysed. The comparative analysis of the structure of products sales channels on studied enterprises is provided. It is defined that agrarian enterprises form their sales policy due to different approaches. The paper studies approaches towards definition of efficiency of sales policy due to developed and implemented measures, general and local criteria of evaluation, systemic representation of quantity, quality and quality-quantity actions, interrelation of the gained results and expenses on getting them, securing of objectivity and possibility of systemic management of sales activity of agrarian enterprises. The paper substantiates the essence of the economic category “sales activity”. The authors substantiate the evaluation of the efficiency of sales activity due to the criteria of its organization and implementation and diagnostics of the sales efficiency through defining the volumes and directions of money and goods flows, products storage schemes, reasonable pricing due to the market demands and challenges, analysis of factors that cause deviations of actual factors from the planned and expected ones.

A complex of indicators for definition of the efficiency of sales policy due to the sales results of agrarian enterprises is suggested. The indicators of sales activity of agrarian enterprises are calculated and comparatively analysed. The practical value of the research is substantiation of the essence of sales policy and sales activity for the formation of the financial sources for the process of production and functioning of enterprises, reduction of the sales expanses as a resort to enhancement of the business efficiency. Tabl.: 4. Refs.: 16.

Key words: sales policy, sales activity, sales, agrarian enterprising, production, distribution, exchange, consumption, reproduction, sales channel, agricultural products, demand, supply, goods, price, revenue.

УДК:631.115.003.1

Енергетичний менеджмент у виробництві сільськогосподарської продукції / Захарченко О.Г.

// Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 79.

Мета статті – дослідити склад і характер змін показників діагностичної моделі енергетичного менеджменту на засадах інтегральної оцінки якісного рівня системи управління підприємств Запорізької області. У процесі дослідження застосовували методи: абстрактно-логічний (для теоретичних узагальнень, формування висновків), економіко-математичні (для дослідження зв'язку між витратами палива та рівнем рентабельності виробництва соняшнику), експертних оцінок (для визначення показників), моделювання (для розрахунку тактичних і стратегічних можливостей підприємств). З'ясовано функціональну залежність величини енергоємності продукції від управлінських дій, проведено результативне групування виробників насіння соняшнику Запорізької області за рівнем рентабельності. Так, 34% сільськогосподарських підприємств області використовують ефективний енергоменеджмент, проте 66% їх мають неефективну систему управління, а отже, й високоенерговитратне виробництво насіння соняшнику. Проведено дослідження складу та характеру зміни показників динамічної моделі енергетичного менеджменту на засадах інтегральної оцінки якісного рівня системи управління сільськогосподарських підприємств. Доведено, що сільськогосподарські підприємства даного регіону мають підвищувати ефективність енергетичного менеджменту за рахунок зростання виручки від реалізації, витрат на придбання основних фондів рослинництва, а також зменшення повних витрат і витрат нафтопродуктів на виробництво соняшнику. Табл.: 5. Рис.: 1. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: діагностична модель, енергетичний менеджмент, рентабельність, інтегральна оцінка, показники, витрати палива.

УДК 631.115.003.1

Энергетический менеджмент в производстве сельскохозяйственной продукции /

Захарченко Е.Г. // Экономика АПК. – 2016. – № 8. – С. 79.

Цель статьи – исследовать состав и характер изменений показателей динамической модели энергетического менеджмента на основе интегральной оценки качественного уровня системы управления предприятий Запорожской области. В процессе исследования использовались методы: абстрактно-логический (для теоретических обобщений, формирования выводов), экономико-математические (для исследования связи между расходом топлива и уровнем рентабельности производства подсолнечника), экспертных оценок (для определения показателей), моделирования (для расчета тактических и стратегических возможностей предприятий). Определена функциональная зависимость величины энергоёмкости продукции от управленческих действий, проведена результативная группировка производителей семян подсолнечника Запорожской области по уровню рентабельности. Так, 34% сельскохозяйственных предприятий области используют эффективный энергоменеджмент, однако 66% их имеют неэффективную систему управления, а, следовательно, и высокоэнергозатратное производство семян подсолнечника. Проведено исследование состава и характера изменения показателей динамической модели энергетического менеджмента на основе интегральной оценки качественного уровня системы управления сельскохозяйственных предприятий. Установлено, что сельскохозяйственные предприятия данного региона должны повышать эффективность энергетического менеджмента за счет роста выручки от реализации, расходов на приобретение основных фондов растениеводства, а также уменьшения полных затрат и расходов нефтепродуктов на производство подсолнечника. Табл.: 5. Илл.: 1. Библиогр.: 15.

Ключевые слова: диагностическая модель, энергетический менеджмент, рентабельность, интегральная оценка, показатели, расход топлива.

UDS 631.115.003.1

Power management for agrarian production / Zakharchenko O.H. // *Ekonomika APK.* – 2016. – № 8. – P. 79.

The goal of this paper is to study the structure and the nature of changes in indicators of the dynamic model of energy management on the basis of integrated assessment of quality of management in the companies of Zaporizhzhia region. The following methods were used in the research: abstract-logical (for theoretical generalizations and conclusions formation), economic-mathematical (to research relation between fuel consumption and the level of profitability of sunflower production), expert assessments (to determine indicators), modeling (to calculate tactical and strategic capabilities of enterprises). This article reveals a functional dependence of the energy intensity of production on management actions; also effective grouping of sunflower seeds producers in Zaporizhzhia region according to profitability was conducted. 34% of farms in Zaporizhzhia region use effective energy management, however 66% of farms in the region have inefficient management systems and thus, high energy-consuming production of sunflower seeds. A study of the composition and nature of changes of indicators of a dynamic model of energy management on the basis of integrated assessment of quality management systems of agricultural enterprises was conducted. Thus, the farms in Zaporizhzhia region must increase efficiency of energy management due to growth of revenue from sales, cost of acquisition of fixed assets of crop production, as well as decrease the complete cost of sunflower production and consumption of oil to produce sunflower. Tabl.: 5. Figs.: 1. Refs.: 15.

Key words: dynamic model, energy management, profitability, integrated assessment, indicators, consumption of oil.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ
АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

FOREIGN EXPERIENCE OF THE DEVELOPMENT OF
AGRARIAN PRODUCTION

УДК 331.41

Мотивация эффективного использования персонала предприятия / Алили А.А. // *Экономика АПК.* – 2016. – № 8. – С. 87.

В статье ставится задача рассмотреть роль и мотивацию работников предприятия в увеличении его доходов. Актуальность данной темы заключается в том, что существуют противоречивые мнения специалистов по вопросу роли рабочего состава в увеличении доходов предприятия. Проведенное исследование дало возможность сделать вывод о том, что главенствующая роль в вопросах увеличения доходов предприятий связана с ролью работников. Предполагается, что для увеличения доходов предприятия необходимо создание соответствующей рабочей группы, которая ответственна за проведение необходимых мероприятий. В работе обоснована целесообразность формирования централизованного фонда поощрения предприятия, создания системы стимулов для работников, которым предстоит реализовывать новшества на практике. Также приведены динамика доходов и расходов; номинальных и реальных доходов; график индекса потребительских цен, среднемесячной зарплаты и подушного дохода населения Азербайджана за 1995-2013 гг. Научная новизна исследования заключается в том, что рассмотрена модель личной стоимости сотрудника, которая основана на понятиях условной и реализованной стоимости, рассчитан распределительный коэффициент по категориям работников для фонда материального поощрения. Табл.: 2. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: мотивация, стоимость человеческого капитала, условная стоимость сотрудника, индекс потребительских цен, фонд зарплаты, труд.

УДК 331.41

Мотивація ефективного використання персоналу підприємства / Алілі А.А. // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 87.

У статті ставиться завдання розглянути роль і мотивацію робочого складу підприємства у збільшенні його доходів. Актуальність цієї теми полягає в тому, що існують суперечливі думки фахівців з питання ролі робочого складу у збільшенні доходів підприємства. Проведене дослідження дало змогу зробити висновок про те, що головна роль у питаннях збільшення доходів підприємств пов'язана з роллю робочого складу. Передбачається, що для збільшення доходів підприємства потрібне створення відповідної робочої групи, відповідальної за проведення необхідних заходів. У роботі обґрунтовано доцільність формування централізованого фонду заохочення підприємства, створення системи стимулів для працівників, яким належить реалізовувати нововведення на практиці. Також показані: динаміка доходів і витрат; номінальних і реальних доходів; графік індексу споживчих цін, середньомісячної зарплати і подушного доходу населення Азербайджану за 1995-2013 гг. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що розглянуто модель особистої вартості співробітника, яка ґрунтується на поняттях умовної і реалізованої вартості, розраховано розподільний коефіцієнт по категоріях працівників для фонду матеріального заохочення. Табл.: 2. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: мотивація, вартість людського капіталу, умовна вартість співробітника, індекс споживчих цін, фонд зарплати, праця.

UDS 331.41

Motivation for the efficient use of personnel of enterprise revenues / Alili A.A. // Ekonomika APK. – 2016. – № 8. – P. 87.

The paper put the task to consider the role and motivation of workers of the enterprise to increase the income of the enterprise. The relevance of this topic is that there are conflicting opinions of experts on the role of the working structure for the increase of the company's revenue. The study led to the conclusion that the dominant role in increasing of the incomes of the enterprises is associated with the role of the employees. It is assumed that for increasing the income of the enterprise it is necessary to create a working group that is responsible for the implementation of relevant activities. In work the expediency of forming a central fund to encourage enterprise, creating a system of incentives for workers who have to implement in practice innovations. Also shown: the dynamics of income and expenses; nominal and real incomes; schedule of the consumer price index, the average monthly salary and the per capita income of the Azerbaijani population of 1995-2013. The scientific novelty of the research lies in the fact that the model of the personal cost of the employee, which is based on the concepts of conditional and sales value calculated distribution ratio by employee category for the material incentive fund. Tabl.: 2. Refs.: 12.

Key words: motivation, value of human capital, the notional value of the employee, the consumer price index, the salary fund, labour.

СТОРІНКА МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ

YOUNG SCIENTIST'S PAGE

УДК 334.7:338.4

Організаційно-економічний механізм формування інноваційних кластерів у насінництві зернових культур / Голік І.Л. // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 106.

Мета статті – дослідити сутність інноваційного насінневого кластера та розглянути доцільність і переваги його функціонування в насінництві зернових культур. У процесі дослідження використаний метод системного аналізу (теоретичні та методологічні узагальнення, визначення сутності кластера).

Як елемент новизни запропонована модель інноваційного насінневого кластерного формування на основі Інституту фізіології рослин і генетики НАН України.

За результатами дослідження обґрунтовано висновок, що головними цілями створення та діяльності інноваційного насінневого формування в насінництві зернових культур є: підвищення конкурентоспроможності учасників насінневого кластера за рахунок впровадження інноваційних технологій; зниження

рівня виробничих витрат і поліпшення якості виробленої продукції за рахунок синергетичного ефекту. Рис.: 1. Бібліогр.: 10.

Ключові слова: інновація, інтеграція, кооперація, кластер, насінневий кластер, синергетичний ефект.

УДК 334.7:338.4

Организационно-экономический механизм формирования инновационных кластеров в семеноводстве зерновых культур / Голик И.Л. // Экономика АПК. – 2016. – № 8. – С. 106.

Цель статьи – исследовать сущность инновационного семенного кластера и рассмотреть целесообразность и преимущества его функционирования в семеноводстве зерновых культур. В процессе исследования использован метод системного анализа (теоретические и методологические обобщения, определение сущности кластера).

Как элемент новизны предложена модель инновационного семенного кластерного формирования на основе Института физиологии растений и генетики НАН Украины.

По результатам исследования обоснован вывод, что главными целями создания и деятельности инновационного семенного формирования в семеноводстве зерновых культур являются: повышение конкурентоспособности участников семенного кластера за счет внедрения инновационных технологий; снижение уровня производственных затрат и улучшение качества производимой продукции за счет синергетического эффекта. Илл.: 1. Библиогр.: 10.

Ключевые слова: инновация, интеграция, кооперація, кластер, семенной кластер, синергетический эффект.

UDS 334.7:338.4

Conceptual approach to innovation clusters in the seed production of grain crops / Holik I.L. // Ekonomika APK. – 2016. – № 8. – P. 106.

The paper aims to explore the essence of the innovation of the seed cluster and to consider the feasibility and advantages of its functioning in the seed production of grain crops.

The study used the method of system analysis (theoretical and methodological generalization, the definition of the essence of the cluster).

As an element of novelty the model of innovative cluster seed formation on the basis of the Institute of plant physiology and genetics NAS of Ukraine is suggested.

According to the research results it was concluded that the main goals of creation and activity of innovative seed formation to seed grain crops are: increasing the competitiveness of the participants of the cluster seed through the introduction of innovative technologies; reduce production costs and improve product quality by the synergistic effect. Figs.: 1. Refs.: 10.

Key words: innovation, integration, cooperation, cluster seed cluster, synergetic effect.

УДК 338.436.33/635

Виробництво зерна та формування ефективності сільськогосподарських підприємств / Пехов В.А. // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 110.

Мета статті – визначити економічні показники та оцінити роль виробництва зерна у формуванні ефективності сільськогосподарських підприємств з позицій оцінки дохідності й прибутковості зернового бізнесу.

У статті використано теоретико-методичні напрацювання вітчизняних учених з проблеми визначення результатів функціонування сільськогосподарських структур і представлення у цьому процесі виробництва зерна. Здійснено ґрунтовну емпіричну оцінку ефектів, доходів і прибутків зернового бізнесу й розподілу сільськогосподарських структур України за рівнем рентабельності виробництва зерна та рентабельності аграрного виробництва загалом. В основу методології наукового пошуку покладено діалектичний метод пізнання, а також системний аналіз, застосовано метод групування і кореляційно-регресійного аналізу.

З'ясовано, що виробництво зерна є базовою галуззю для сільськогосподарських підприємств України, від ефективності якої залежить прибутковість і рентабельність діяльності суб'єктів господарювання. Тому при прийнятті управлінських рішень регулятивного плану на даний аспект проблеми потрібно безумовно зважати.

Елементом наукової новизни є методичний підхід до аналізу тенденцій розвитку виробництва зерна сільськогосподарськими підприємствами у взаємозв'язку з аспектами формування загальної їх ефективності – прибутковості та рентабельності.

Запропоновано аналітичні висновки щодо зв'язку ефективності виробництва зернових культур із різноаспектними результатами діяльності сільськогосподарських підприємств, таких як виручка, рентабельність, урожайність тощо з напрацюванням бази їх застосування у господарсько-управлінській діяльності виробничих структур. Табл.: 7. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: зерно, підприємство, виробництво, ефективність, конкурентоспроможність, дохідність, прибутковість.

УДК 338.436.33/635

Производство зерна и формирование эффективности сельскохозяйственных предприятий / Пехов В.А. // Экономика АПК. – 2016. – № 8. – С. 110.

Цель статьи – определить экономические показатели и осуществить оценку роли производства зерна в формировании эффективности сельскохозяйственных предприятий с позиций оценки доходности и прибыльности зернового бизнеса.

В статье использованы теоретико-методические наработки отечественных ученых по проблеме определения результатов функционирования сельскохозяйственных структур и представления в этом процессе производства зерна. Осуществлено эмпирическую оценку эффектов, доходов и прибыли зернового бизнеса, распределения сельскохозяйственных структур Украины по уровню рентабельности производства зерна и рентабельности производства в целом. В основу методологии научного исследования положен диалектический метод познания, а также системный анализ, применен метод группировок и корреляционно-регрессионного анализа.

Установлено, что производство зерна является базовой отраслью для сельскохозяйственных предприятий Украины, от эффективности которой зависит прибыльность и рентабельность деятельности субъектов хозяйствования. В связи с этим при принятии управленческих решений регулятивного плана данный аспект проблемы необходимо учитывать.

Элементом научной новизны является методический подход к анализу тенденций развития производства зерна сельскохозяйственными предприятиями в связи с аспектами формирования общей их эффективности – прибыльности и рентабельности.

Предложены аналитические выводы относительно связи эффективности производства зерновых с разноаспектными результатами деятельности сельскохозяйственных предприятий, таких как выручка, рентабельность, урожайность и тому подобное с наработками базы их применения в хозяйственно-управленческой деятельности производственных структур. Табл.: 7. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: зерно, предприятие, производство, эффективность, конкурентоспособность, доходность, прибыльность.

UDS 338.436.33/635

Crops production and efficiency formation of agrarian enterprises / Pekhov V.A. // Ekonomika APK. – 2016. – № 8. – P. 110.

The paper is aimed to define economic factors and to evaluate the role of crops production for formation of the efficiency of agricultural enterprises within the framework of profitability of grain business.

The paper uses theoretical and methodical studies of domestic scholars on the matter of definition of the results of functioning of agricultural structures with consideration of the process of grain production. The profound empiric evaluation of revenues and incomes of crops business and distribution of agricultural structures of Ukraine due to the level of profitability of production of crops and profitability of agrarian production in general is provided.

The research methodology includes dialectical method, systemic analysis, grouping and correlation and regression analysis.

It is defined that crops production is a basic branch of agricultural enterprises of Ukraine, and profitability of the business entities depends on it that should be considered within the process of administrative and regulatory decision-making.

The element of scientific novelty is the application of methodical approach towards the analysis of the trends of crops production by agricultural enterprises in correlation with the aspects of their general efficiency, i.e. profitability.

The paper provides analytical summary on the interrelation of the efficiency of production of crops and multi-aspect results of the activity of agricultural enterprises such as profit, profitability, yield, and other with the formation of data for their implementation within the business and administrative production structures. Tabl.: 7. Refs.: 18.

Key words: crops, grain, enterprising, production, efficiency, competitiveness, profitability.

* * *